Wycieczka nr 011

Z Dreptusiem po Zgierzu

Miasto Tkaczy

Pierwsze wzmianki o Zgierzu znajdują się w dokumentach z 23 marca 1231 r., a prawa miejskie otrzymał on przed rokiem 1288. W kolejnych wiekach miasto rozwijało się, otrzymując od kolejnych władców liczne przywileje, m.in. prawo do organizowania targów. Duże straty przyniósł Zgierzowi wiek XVII i okres potopu szwedzkiego. Półtora wieku zajęło Zgierzowi podnoszenie się ze zniszczeń i jeszcze w 1807 r. w miejscowości mieszkało zaledwie 500 osób. Do dalszego, skokowego rozwoju miasta przyczyniły się działania władz Królestwa Polskiego, które włączyły Zgierz w plany rozwoju przemysłu tekstylnego. O takim, a nie innym wyborze zdecydowała wielość okolicznych lasów (drewno potrzebne do budowy), obecność rzeki (woda konieczna do procesów w przemyśle) oraz korzystne położenie geograficzne (przebiegające tędy trakty Włocławek – Piotrków oraz Kalisz – Warszawa). W 1821 r. polscy i niemieccy specjaliści w zakresie przędzalnictwa, tkactwa i wykańczalnictwa oraz członkowie Komisji Przemysłowej Województwa Mazowieckiego podpisali „Umowę Zgierską". Pomysłodawcą umowy był między innymi Rajmund Rembieliński, wizjoner, który zdawał sobie sprawę z potęgi przemysłu. Umowa w 44 punktach głównych i 6 szczegółowych regulowała sprawy osadnictwa przemysłowego i zapewniała imigrantom liczne przywileje. Na lewym brzegu Bzury zaczęli osiedlać się przybysze z Prus, Saksonii i Wielkopolski. Tak w krótkim czasie powstało Nowe Miasto. Już 10 lat później Zgierz zajmował pierwsze miejsce w produkcji tkanin wełnianych w Królestwie Polskim.

Dzisiaj po dawnej świetności miasta niewiele zostało. Jednak na szczęście postanowiono uratować od zniszczenia pozostałe jeszcze domy tkaczy. Służy temu m.in. Park Kulturowy Miasto Tkaczy. Park znajduje się na terenie obejmującym zabytkową zabudowę i układ przestrzenny miasta. Zajmuje fragment zachowanego układu szachownicowego o regularnym podziale na równej wielkości parcele, gdzie w latach 20. XIX w. wydzielono działki przeznaczone pod budowę domów dla sukienników. Miasto Tkaczy to jeden z największych projektów rewitalizacji budownictwa drewnianego w Europie.

Do przejścia: 3 km

Do odwiedzenia: 22 PK

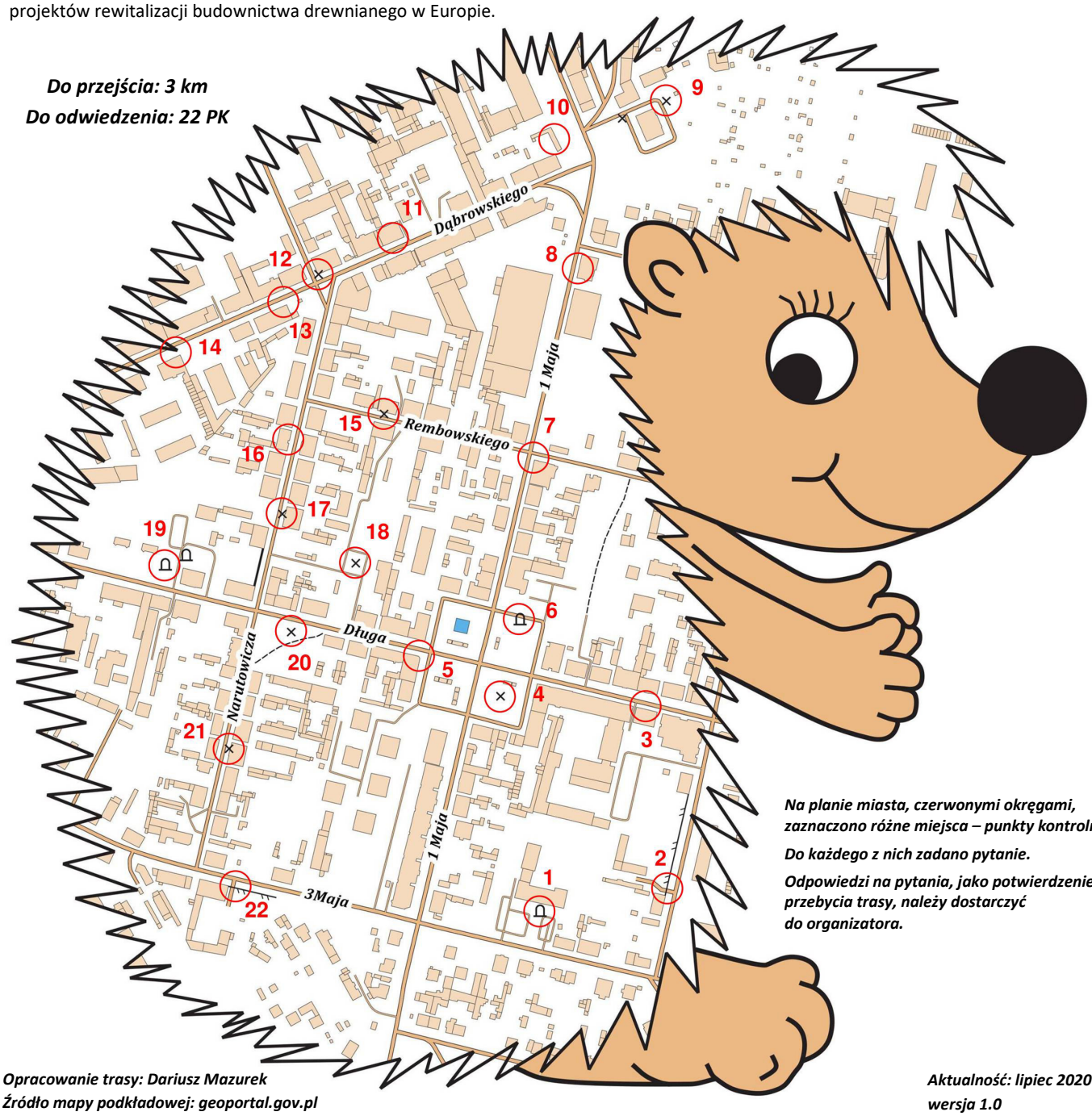

Na planie miasta, czerwonymi okręgami, zaznaczono różne miejsca – punkty kontrolne.

Do każdego z nich zadano pytanie.

Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenie przebycia trasy, należy dostarczyć do organizatora.

Opracowanie trasy: Dariusz Mazurek

Źródło mapy podkładowej: geoportal.gov.pl

Aktualność: lipiec 2020 r.

wersja 1.0

Z Dreptusiem po Zgierzu/Miasto Tkaczy

PK 1	I LO im. Stanisława Staszica. Korzenie szkoły sięgają końca XIX w. Popiersie patrona szkoły. ***Jak dokładnie brzmi dokończenie inskrypcji „Stanisław Staszic umarł w…?***
PK 2	Miejskie Przedszkole nr 3, integracyjne, z oddziałami specjalnymi. ***Na jakie 4 kolory pomalowano bramę wjazdową?***
PK 3	Budynek, w którym w latach 1939-1944 mieścił się niemiecki urząd pracy (Arbeitsamt). ***Jaki napis umieszczono u dołu żółtej tabliczki adresowej?***
PK 4	Plac Kilińskiego. Makieta pierwotnej zabudowy dawnego Nowego Rynku. Od 1901 roku dojeżdżał tutaj tramwaj. Do dziś zachowały się pozostałości torowiska. ***Ile łącznie kominów mają ustawione na makiecie budynki?***
PK 5	Kamienica Jana Samuela Zacherta, założyciela i starszego cechu zgierskich sukienników. ***Jaki oryginalny element wnętrza budynku dotrwał do naszych czasów?***
PK 6	Pomnik Rajmunda Rembielińskiego, twórcy polskiego przemysłu włókienniczego. ***Na jaki okres osadnicy uzyskiwali zwolnienie z wszelkiego rodzaju ciężarów publicznych?***
PK 7	Budynek dawnej rekwizytorni ochotniczej straży ogniowej z 1897 r. ***W którym roku na wieży remizy zainstalowano elektryczną syrenę pożarniczą?***
PK 8	Fabryka Wilhelma Fryderyka Zacherta – jednego z największych producentów branży włókienniczej w Królestwie Polskim. W 1837 r. zainstalował on w swojej fabryce, jako pierwszy, maszynę parową do napędu maszyn włókienniczych. ***W jakich latach zakład zelektryfikowano?***
PK 9	Neoklasycystyczny pałacyk wzniesiony na początku XX w. dla Ksawerego Pniewskiego, męża jednej z córek Zachertów. Od lat 70. ubiegłego wieku mieści się tutaj Pałac Ślubów. ***Ile miejsc parkingowych zarezerwowano dla pracowników USC?***
PK 10	Mural powstały w ramach projektu „Kultura na ulicę”. ***Podobno jest coś więcej między nami niż… czyli co?***
PK 11	Parterowy dom rezydencjonalny z poł. XIX wieku. ***Kogo, obok Michalaka i Brzozowskich, wymieniono jako jego właścicieli?***
PK 12	Wybudowany przed 1827 r. dom, przybyłego tutaj z Królestwa Prus, Jakuba Zache. ***Kiedy dokładnie wystawiono zgierskiemu sukiennikowi list nadawczy?***
PK 13	Dom, w którym mieszkała Bronisława Czubakowska, robotnica przymusowa, stracona na gilotynie ofiara hitleryzmu. ***Jakie miasto, obok Berlina, Zgierza i Brandenburga, wymieniono na tablicy?***
PK 14	Budynek dawnej Kasy Chorych wzniesiony na miejscu dwupiętrowej tkalni. ***W którym roku powstał budynek?***
PK 15	Dom Turysty. Wybudowany ok. 1830 r. przez młynarza Gotfryda Filipa, pierwotnie stał przy ul. Dąbrowskiego. Na przełomie XIX i XX w. mieściła się w nim pierwsza chrześcijańska ochronka. Na obecne miejsce dom trafił w 2010 r. ***Jaki numer ma stojąca przy wejściu do budynku stylowa latarnia gazowa?***
PK 16	Dom rękodzielniczy – Centrum Konserwacji Drewna. Powstał on w 1865 r. dla mistrza stolarskiego Juliusza Berendta. ***Jaką nazwę nosiła ulica, przy której obecnie stoi dom?***
PK 17	Dom postrzygacza Józefa Perschela. Postrzygacze należeli do włókienniczej elity. Ich praca polegała na wykańczaniu tkanin przez precyzyjne strzyżenie wystających ponad powierzchnię sukna włosów oraz ich czyszczeniu i prasowaniu. ***Przykładem jakiego stylu architektonicznego jest budynek?***
PK 18	Pasaż im. Vladka Sheybala, urodzonego w Zgierzu polskiego aktora i reżysera. Zegar słoneczny. ***Iloma śrubami przymocowano gnomon do kamiennej podstawy?***
PK 19	Pomnik Wolności i Niepodległości odsłonięty w 100. rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. ***Ile ofiar starć władzy ludowej z robotnikami było w Elblągu w 1970 r.?***
PK 20	Miejsce, gdzie przez 113 lat stał kościół ewangelicko-augsburski, zbombardowany 3.09.1939 r. i już nieodbudowany. ***Kto jest autorem plakatu, do którego nawiązuje rycina symbolizująca bombardowanie miasta?***
PK 21	Dom wybudowany ok. 1826 r. przez przybyłego z Miłosławia sukiennika Jana Konrada. ***Do kogo należał pierwotnie plac?***
PK 22	Dawna szkoła elementarna. Swoją działalność rozpoczęła w 1834 r. W budynku przewidziano pierwotnie trzy izby lekcyjne oraz pomieszczenia dla 2 nauczycieli. Nauka odbywała się tutaj do 1966 r. Obecnie obiekt przejęło miasto. ***Jakiej „rasy” pies pilnuje terenu obiektu?***

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: trip.poczta@onet.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę na stronie internetowej http://dreptuś.pl